

DOWÓDZTWO 3 ARMJI
ODDZIAŁ II.
SEKCJA POLITYCZNO-PRASOWA

L. 459 / II Pr.

Gł. Poczta Polowa III, dnia 10.X.20. *110*

Do

Oddziału II Kwatery Głównej.

4854/2

Przesyła się otrzymane z WILNA: *3* egz. "Rozkazu
Nr. 1 Naczelnego Dowództwa Wojsk Środkowej LITWY" i *3*
egz. "Odezwy Komisji Rządzącej Środkowej LITWY do ludności

/-/ B O E R N E R

mjr. i Szef Oddziału II D-wa 3 Armji.

Za zgodność:

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

17/10
mi@su...awork
Por. i Szef Sekcji Polit.-Prasowej

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

WSTĘPNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. 4854/2 dnia 13/X 1920r.

Wydziel.

41837 / T.2

NACZELNE
DOWÓDZTWO WOJSK
Środkowej Litwy.

m. p. 8 października 1920 r.

Rozkaz № 1.

Żołnierze i ludność Litwy Środkowej!

Ziemie Grodzieńskie i Lidzkie, po tylu trudach i ofiarach oswo-
bodo-
ne od dzikich hord bolszewickich i Wilno — przed którym sprzymierzona
z Polską Ententa wstrzymała polskie szeregi — układem bolszewicko - litew-
skim, bez udziału obywateli tego kraju — pod panowanie rządu litewskiego
zostały oddane.

Komisja Ententy tam gdzieś w Suwałkach o ich losie, lecz bez gło-
su naszego również chce decydować.

Na to się zgodzić nie możemy.

Z bronią w ręku prawo nasze stanowienia o sobie obronimy!

Obejmując Naczelne D-two nad Wami, w imię prawa i honoru na-
szego — spólnie z Wami uwolnię ziemie nasze od najeźdźcy, ażeby Sejm
Ustawodawczy tych ziem w Wilnie zwołać, który jedyny o ich losach
decydować będzie.

Dla tymczasowego zarządu tych ziem Litwę Środkową stanowiących —
powołam obywateli tego kraju ażeby ład, spokój i porządek zabezpieczyć.

W imię tego naprzód!

Matka Boska Ostrobramska nasze czyste pobudki niech błogosławi.

Żeligowski

Generał i Naczelnny D-ca Wojsk
Litwy Środkowej.

4837 / T.2

Do ludności Litwy Środkowej.

Rodacy! Wróg nasz odwieczny zajął naszą ziemię, aby w niej zaprowadzić krwawe rządy bolszewickie. Nie mogąc pod naciskiem walecznych wojsk polskich jej utrzymać, wróg zawarł układ z rządem kowieńskim i kraj nasz oddał pod władzę tego rządu. Nie pytano nas, czy chcemy iść pod władzę rządu kowieńskiego, czy pragniemy mieć u siebie rządy litewskie; rozporządzono się nami bez nas, podarowano nas rządowi kowieńskiemu, aby zamknąć drogę do kraju wojskom polskim, ścigającym bolszewików.

Rodacy! Nie możemy dopuścić do tego, aby krajem naszym handlowano jak bezdusznym towarem lub sprzętem, aby rząd litewski wbrew woli naszej otrzymywał tę ziemię od wrogów naszej Ojczyzny w zamian za usługi oddawane im w walce z Polską. Nie chcemy wojny z państwem litewskim; z narodem litewskim pragniemy żyć w zgodzie i porozumieniu; nie dopuścimy jednak, aby wbrew naszej woli z rąk odwiecznego wroga Polski i Litwy narodowy rząd litewski obejmował władzę nad polskim Wilnem.

Polska, wyzwalając ziemię naszą z niewoli bolszewickiej w kwietniu r. 1919, ogłosiła w odezwie Naczelnego Wodza, Józefa Piłsudskiego, prawo nasze na określenie losów kraju podług własnej woli i własnych potrzeb; dziś odbiera nam to święte prawo układ litewsko-bolszewicki.

Precz z tym haniebnym układem! Nie uznamy nigdy tych przetargów! Nie mogąc otrzymać pomocy od Rzeczypospolitej polskiej, skrępowanej przez swe układy z Koalicją mocarstw, nie mogąc szukać sprawiedliwości na drodze międzynarodowej wobec nieznajomości naszych spraw na zachodzie,—podnosimy sami broń, aby zerwać narzucone nam przez obcą przemoc pęta.

Według swej woli, według istotnych potrzeb ludności określimy los naszej ziemi, postanowimy sami, jaki ma być u nas rząd i jaki będzie nasz stosunek do Polski i do Litwy Kowieńskiej.

Do obrony wolności ziemi naszej, do walki o jej prawo samodzielnego rozporządzania własnym losem wzywamy Was, rodacy. Niech krew przelana w obronie wolności przez obywateli naszych, którzy walczyli pod sztandarem Rzplitej polskiej, nie pójdzie na marne, niech dzieło rozpoczęte zostanie dokończone.

Tworząc w porozumieniu władzy wojskowej z miejscowymi czynnikami politycznymi Tymczasową Komisję Rządzącą na obszarze ziem nieprawnie przez bolszewików rządowi kowieńskiemu przyznanych, za zadanie sobie stawiamy zwołanie przedstawicieli Kraju w Wilnie, którzy w imieniu całej ludności objawią swoją niczem nieskrępowaną wolę i o przyszłych naszych losach postanowią.

Wszystkim mieszkańcom kraju, bez różnicy narodowości i wyznania, gwarantujemy zupełną równość wobec prawa.

Niech żyje wolna Ojczyzna! Niech jutrznia sprawiedliwego pokoju zajaśnieje nad naszą znękaną i sponiewieraną ziemią!

Żeligowski Lucjan

General i Naczelnny Dowódca.

W imieniu Tymczasowej Komisji Rządzącej:

Abramowicz Witold,

Bobicki Leon,

Engiel Mieczysław,

Szopa Teofil,

Zasztowt Aleksander.

102

98